

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Til: Salangen kommune

postmottak@salangen.kommune.no

Deres ref: 22/284:

Saksbehandler: BAG

Dato: 11.08.2022

Off. ettersyn og høring: Forslag til detaljregulering Sjøvegan sentrum, sak 22/284

Fortidsminneforeningen viser til Forslag til detaljregulering Sjøvegan sentrum (sak 22/284) med høringsfrist 12. august 2022. Salangen Herredshus er foreslått revet for å anlegge en utvidet parkeringsplass. Fortidsminneforeningen vil på det sterkeste fraråde rivningen av dette viktige kulturminnet fra etterkrigstiden. Vi viser til at også fylkeskommunen har påpekt høye regionale verneverdier og anbefalt vern.

Salangen Herredshus

Herredshuset har klare kulturminneverdier som taler for vern og ny bruk. Nasjonalt og regionalt er etterkrigstidens offentlige bygg under sterkt press og har gjennomgående et svakt vern. Herredshuset har samfunnshistorisk verdi som et tidstypisk eksempel på fellesskapets kulturminner fra 50-tallet, høy grad av autensitet og bevarte materialer forsterker dette inntrykket. Materialbruk og håndverk av høy kvalitet er bevart i fasaden med mineralittpuss, dørfelt i teak og marmorfliser i inngangspartiet. Fortidsminneforeningen støtter opp under fylkeskommunens vurderinger av regional verdi og verneverdi:

«Vi vurderer imidlertid bygningen til å ha regional interesse, som et godt eksempel på en offentlig bygning fra tidlig etterkrigstid. Bygningen har mange av de tidstypiske arkitektoniske uttrykkene fra denne perioden og den er forholdsvis autentisk m.h.t. fasade, inngangsparti/trapperom og planløsning. Vi anbefaler at bygningen gis et vern gjennom plan og bygningsloven.» (ref. 16/6372-3)

Slik vi leser planbeskrivelsen er det ikke sterke hensyn som taler for rivning utover uavklart fremtidig bruk og ønske om en utvidet parkeringsplass: «P1 – kommunehuset rives og dagens parkeringsplass utvides. Adkomst fra fv. 84 Kongsveien.» (s. 40). I planbeskrivelsen er det lagt til grunn at Sjøvegan sentrum er preget av store åpne parkeringsarealer, og det er god tilgang på parkeringsplasser i dagens transportsystem. Planen legger opp til seks parkeringsområder, og en utvidelse av parkeringsplassen ved kommunehuset (s, 40, 15, 19). Slik vi leser planbeskrivelsen er det ikke noe akutt behov for denne utvidelsen, og rivningen fremstår både unødvendig og svakt begrunnet. Fremfor å bruke et millionbeløp på rivning bør disse midlene som et minimum brukes for å sikre bygget fra videre forfall eller som incentiv til ny bruk.

Gjenbruk og bærekraft

De seneste årene har vi fått bedre kunnskap om klimagevinsten ved bevaring av bygg gjennom en rekke studier. Metastudien «Grønt er ikke bare en farge» (SINTEF 2020 s. 4) oppsummerer norske og internasjonale case-studier, og konkluderer med «miljøvennlig oppgradering av eksisterende bygninger bør prioriteres framfor rivning og oppføring av nye bygninger dersom det er mulig, siden slik gjenbruk i større grad er i tråd med ambisjonene i Parisavtalen og i FNs bærekraftsmål» (s. 4). Kommunen bør gå foran som et eksempel i arealplanlegging og søke muligheter for gjenbruk. Rivning av bygg for utvidelse av parkeringsplasser og vekst i persontrafikk og er et steg i feil retning.

Med vennlig hilsen

FORTIDSMINNEFORENINGEN

Ola Harald Fjeldheim

Bo Alexander Granbo

Generalsekretær, Fortidsminneforeningen

Rådgiver, Fortidsminneforeningen